

Կ Ո Չ

ՀԱՄԱՅՆ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Ս. Էջմիածնի Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդը իր սրտագին զոհունակութիւնն է յայտնում Հայաստանի հարազատ զաւակներին, որոնք հանդէպ Հայրենիքի եւ Հայ Ժողովրդի սէր եւ անձնուիրութիւն են ցուցադրում եւ հերոսաբար կռոււմ քուրդ ճակատներում, ազատագրական պատերազմ մղելով մեր երկիրը ներխուժած գերմանական զօրաբանակների դէմ:

Ս. Էջմիածնի Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդը իր խորին շնորհակալութիւնն է յայտնում նաեւ Արտասահմանի Հայութեան, նամանաւանդ Սմերիկահայութեան, որ Մայր երկրի իր հարազատ եղբայրների ապրումներով է տառապում եւ՝ նորա վարած ազատագրական պատերազմի յաջողութեան ու թշնամու շուտափոյթ ջախջախման համար՝ չի խնայում իր նիւթական եւ բարոյական աջակցութիւնը հերոս կարմիր բանակին:

Հայ Ժողովուրդը իր շնորհակալութիւնն է յայտնում Ռուս մեծ Ժողովրդին, որի աջակցութեամբ եւ իր քրտնաջան աշխատանքի շնորհիւ՝ աղքատութեան ճիրաններից եւ աւերակների ծոցից ելնելով՝ վերակենդանացաւ եւ դարձաւ զօրաւոր ու հարուստ եւ ստեղծեց նիւթական եւ կուլտուրական շատ արժէքներ:

Հայ Ժողովուրդը երախտապարտ է զգում իրեն հանդէպ Խորհրդային Իշխանութեան, որի շնորհիւ միայն ծնուք բերեց նա իր երազած անկախ պետականութիւնը: Խորհրդային Իշխանութեան աջակցութեամբ եւ նորա մտաւոր, բարոյական ու տնտեսական ոյժերը տրամադրելու հետեւանքով՝ Հայաստանը աւերակ վիճակից վերաշինուեցաւ, տնտեսապէս զօրացաւ եւ ստեղծեց ու զարգացնում է իր սեփական մշակոյթը:

Ռուս մեծ Ժողովրդի մեծահոգի եւ մարդասէր վերաբերմունքը դէպի Հայ Ժողովուրդը ոչ միայն ծնել է Հայ Ժողովրդի մէջ երախտագիտութեան, այլ եւ մտերմութեան եւ սիրոյ զգացմունք, որի հետեւանքով հաստատուել է այդ երկու Ժողովուրդների մէջ փոխադարձ անխզելի կապ:

Այս է պատճառը, որ՝ երբ գերմանական աշխարհաւեր զօրաբանակները ներխուժեցին Խորհրդային Միութեան սահմանները՝ Հայ Ժողովուրդն էլ, միւս եղբայրակից Ժողովուրդների հետ՝ ծառացաւ Խորհրդային երկիրը ներխուժող թշնամու դէմ եւ հայրենական սրբազան պատերազմ մղեց ընդհանուր Հայրենիքի, նորա քաղաքական ազատութեան եւ տնտեսական ու կուլտուրական նուաճումների պաշտպանութեան համար:

Մեր նախնիքը դարերի ընթացքում պայքարել են օտար բռնակալների դէմ, որոնք ձգտել են ֆիզիքապէս եւ հոգեպէս ստրկացնել Հայ Ժողովուրդը: Հայ Ժողովրդի ազատասիրական եւ հերոսական ոգու ցայտուն արտայայտութիւններից մէկն է Վարդանանց Պատերազմը, որ մղուած է յանուն Հայրենիքի եւ քրիստոնէական կրօնի ազատութեան:

Պատերազմի հերոսը Վարդանն է իր քաջարի ընկերներով, որ քրիստոնէական ոգեով դաստիարակուած, Հայրենիքի սիրով վառուած, Հայ Ժողովրդի ազատութեան համար զոհուելու պատրաստ, կանգնած է մեր առաջ:

Մեր առաջ կանգնած է նաեւ պատերազմի հոգեւոր հերոսը, Ղեւոնդ Երէցը իր ընկերներով, որոնք օրհնել են Հայ Ժողովրդի պայքարող հերոսական ոգին, ներշնչել են ազգային անկախութեան գաղափարը եւ՝ Խաչն ու Աւետարանը ձեռներին՝ քաջալերել հայ զօրքը ու դէպի յաղթութիւն առաջնորդել նրան:

Վարդանն ու Ղեւոնդ Երէցը իրենց ընկերներով մարտիրոսացան, բայց փրկեցին Հայրենիքն ու հայրենի կրօնը, եւ երախտագէտ հայ Ժողովուրդը անմահացրեց նոցա յիշատակը՝ դասելով նոցա սրբոց կարգը եւ նոցա յիշատակին տաբեկան տօն սահմանելով:

Հայ Ժողովրդի այս ազատասէր եւ պայքարող ոգու շնորհիւ է, որ իններորդ դարում Բագրատունեաց ջանքերով ազատուեցաւ Հայաստանը արաբական լուծից եւ ինքնուրոյն դարձաւ: Նոյն այդ պայքարող ոգու շնորհիւ է, որ 11րդ դարում անկախութիւնը կորցրած Հայութիւնը Ռուբինեանց շնորհիւ Կիլիկիայում քաղաքական անկախութիւն ձեռք բերեց:

Ոչ միայն Հայոց պատմական կեանքը, այլ և նորագոյն կեանքը հարուստ է նման երևոյթներով, որոնց սիրուն և հմայիչ պատկերները տալիս են Ռաֆֆին, Արովեան և ուրիշներ:

Հայ ժողովրդի այդ պայքարող ոգին ապրում է նաև այսօր, որի շնորհիւ նորա հաւատարիմ զաւակները, իրրեւ մի մարդ միացած, միւս եղբայրակից ժողովուրդների հետ ծառացել են խորհրդային երկիրը ներխուժած թշնամու դէմ և հայրենական սրբազան պատերազմ մղում ընդհանուր հայրենիքի պաշտպանութեան համար:

Այսօր՝ երբ թշնամին կանգնած է Կովկասի դրանը և սպառնում է մեր Հայրենիքին, նորա ազգային անկախութեան և ազգային մշակոյթին՝ Հայ ժողովուրդը, հաւատարիմ իր պայքարող ոգու, ևւս առաւել ոգեշնչուած է իր Հայրենիքն ու իր սրբութիւնները պաշտպանելու: Սուրբ է նորա կամքն ու պայքարը և էջմիածինը օրհնող է նորա կամքն ու զէնքը:

Ամօթ և նախատինք նոցա, որոնք կը դաւաճանեն մեր Հայրենիքի շահերին, որոնք Վասակի և Յուդայի նման, դաւաճանելով ժողովրդին և իրենց Հայրենիքին, կը ծառայեն թշնամուն: Հայ ժողովուրդը այդպիսիներին դատապարտութեան սիւնին կը զամէ, ինչպէս պատմութիւնը վարուել է Վասակի և մատնիչ Յուդայի հետ:

Ազգերի իրաւունքն է ազատ ապրել, հայրենիք ունենալ և այնտեղ իրենց վիճակն ազատօրէն ինքնորոշել: Ընդհանուր մարդկային այս տարրական իրաւունքի պաշտպանութեան համար է, որ պայքարում են Միութենական երկրի բոլոր ժողովուրդները և՛ իրենց այդ արդար իրաւունքի պաշտպանութեան հետեւանքով՝ աներեւակային զազանաբարոյ հալածանքի ենթարկուած — ծերեր, կանայք և մանուկներ սրախողխող լինում. գերի ինկած հերոս մարտիկներ, անասելի տանջանքների ենթարկուելուց յետոյ՝ սպանուած. գինւորական հիւանդանոցներ անողոր ռմբակոծուած, շէն քաղաքներ և գիւղեր զազանաբար աւերուած, որի հետեւանքով բխրաւոր ընտանիքներ՝ անտուն — անտէր մնացած՝ տառապալից գաղթի մատնուած:

Ս. էջմիածին Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդը ուժգնապէս բողոքում է այս անիրաւութիւնների դէմ, որ հակառակ է կրօնի և քաղաքակրթութեան պահանջներին և վիրաւորական՝ մարդկային խղճին:

Մենք վստահ ենք թէ՛ բոլոր կրօններն ու քաղաքակիրթ պետութիւնները բողոքի աւելի ուժգին ծայն կը բարձրացնեն այս զազանաբարոյ երևոյթներին վախճան տալու համար: Սակայն ոյժը ոյժով է զսպուած, և ոյժը միութեան մէջ է. ուստի պէտք է միանան բոլոր նոքա, որոնք անարդարութեան զոհ են զնացել, բոլոր նոքա՝ որոնք անարդարութիւն ճաշակելու դրանն են կանգնած, պիտի պայքարեն բոլոր զօրաւորները, որոնք արդարութեան և ճշմարտութեան դաւանողներ են, որոնք մարդկային ազատութեան կողմնակից և կուլտուրական արժէքների պաշտպան են, որոնք կամենում են ապագայում ազատ ապրել ու զարգանալ:

Հայ ժողովուրդը այսօր աւելի քան երբեւէ հաւատում է մեր և դաշնակիցների յաղթանակին: Մեր վախճանական յաղթութեան զրաւականն է խորհրդային Միութեան ժողովուրդների բարոյական միութիւնը և նիւթական լայն աջակցութիւնը բանակին. մեր քաջարի զօրքի հերոսութիւնը, նորա ցմահ պայքարելու և թշնամուն դիմադրելու աննկուն կամքը. բոլոր միւս ազգերի համակրութիւնը: Անգղիայի և Ամերիկայի հզօր և հարուստ պետութիւնների դաշնակցութիւնն ու աջակցութիւնը և մեր պայքարի արդարութիւնը:

Թո՛ղ Տէրը տեսական անէ Հայ ժողովրդի պայքարող ոգին և նորա միութիւնը պահպանէ:

Թո՛ղ Տէրը զօրացնէ մեզ մեր Հայրենիքը պաշտպանելու և թշնամուն ջախջախելու:

Թո՛ղ Տէրը արդարութեան և բոլոր ազգերի իրաւունքի պաշտպան հանդիսանայ պարգեւելով նոցա արդար յաղթանակ, որպէսզի այլեկո՛ծ աշխարհը խաղաղի և յետպատերազմեան մարդկային կեանքը արդար սկզբունքներով կառուցուի:

Տէրը մեզ հետ է և մեր յաղթանակը անխուսափելի. «Եթէ՛ Տէր ընդ իս է, ո՞վ կարէ՛ կալ մեզ հակառակ»:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ՝

ԳԷՈՐԳ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԶԷՕՐԷՔԶԵԱՆ

ԱԶԳԵՆՏԻՐ ՏԵՂԱԿԱԼ ԱՄ. ՀՅՅ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

(ԿՆԻԲ)